

Lupp 2011

LOKAL UPPFÖLJNING AV
UNGDOMSPOLITIKEN I
LUDVIKA KOMMUN

Sammanfattning av Lupp- enkäten 2011

Den sjunde luppundersökningen med nära 200 frågor har besvarats av 470 ludvikaungdomar i årskurs 8 (14 år) och gymnasiets årskurs 2 (17 år). Frågorna har berört boende, fritid, skola, trygghet, hälsa, politik och framtid. Statliga Ungdomsstyrelsen erbjuder årligen landets samtliga kommuner att delta i undersökningen och Ludvika har deltagit varje år sedan start.

Kommunfullmäktige antog i november 2011 fyra övergripande mål för området barn och unga. Luppresultatet bidrar med bilder av graden av målpuffyllelse för dessa övergripande mål. Resultatet utgör på så sätt en del av kommunens beslutsunderlag vid planering inför framtiden. Utvecklingsområden finns både inom de förändringar framkommit och inom de områden där mönstret inte förändrats nämnvärt sedan 2005.

Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt

Förändringar

- Över tid har måendet gradvis förbättrats bland ludvikaungdomarna
- Flickor i åttan känner en ökad trygghet. För flickor på gymnasiet är bilden den omvända
- Jämfört med tidigare år tror en större andel av gymnasieungdomarna att det finns möjligheter att få jobb på hemmaplan direkt efter gymnasiet
- Gymnasiepojkarnas optimism inför framtiden har minskat de tre senaste åren och visar ett relativt lågt värde, det lägsta sedan 2005

Oförändrat mönster

- Pojkar mår bättre än flickor
- Pojkar är mest nöjda med sin fritid både vad det gäller tid och innehåll
- Flickor föredrar att umgås på café, medan pojkar oftast träffas utomhus eller i idrottshallen
- De flesta ungdomar hyser tillförsikt inför framtiden, särskilt flickorna

Ludvikas skolor är en av Sveriges bästa skolor 2020

Förändringar

- Stämningen i skolan har förbättrats i åk 8, med minskad mobbning och färre kränkningar
- Andelen pojkar som vill studera vidare efter gymnasiet har ökat något

Oförändrat mönster

- Ungdomarna vill ha ett större inflytande över arbetssätt och vad de lär sig än vad de i praktiken får
- Över tid har var tionde elev upplevt att de haft ett större behov av hjälp än de menar att skolan kunnat ge

Barn och unga ges förutsättningar till inflytande i frågor som berör dem nu och i framtiden*Förändringar*

- En ökande andel menar att deras synpunkter inte spelar någon roll
- Tre av fyra ser ingen mening med att träffa beslutsfattare i kommunen

Oförändrat mönster

- Ungdomarna i åttan upplever i större omfattning än gymnasieungdomarna, att de vuxna bryr sig i elevrådets synpunkter
- Andelen ungdomar med intresse för samhällsfrågor är högre än andelen politiskt intresserade
- Pojkar har ett större intresse för politik, flickor för samhällsfrågor

Barn och ungas nyttjande av tobak och alkohol minimeras. Ingen ska använda narkotika*I jämförelse med CAN-undersökningen 2011:*

- Det är en större andel ludvikaungdomar som inte använder tobak eller alkohol
- En större andel ludvikaungdomar är dagliga tobakskonsumenter
- En större andel ludvikaungdomar dricker alkohol en eller flera gånger i månaden

Oförändrat mönster

- Enligt ungdomarna har hälften av gymnasieföräldrarna en tillåtande attityd till att deras barn dricker alkohol
- Var tredje ungdom vet ej var deras föräldrar står i frågan

SAMMANFATTNING AV LUPP- ENKÄTEN 2011	2
INLEDNING	5
LUPPUNDERSÖKNINGEN 2011	5
UPPFÖLJNING AV LUDVIKA KOMMUNS ÖVERGRIPANDE MÅL	5
RESULTAT	6
Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt	6
Ludvikas skolor är en av Sveriges bästa skolor 2020	12
Barn och unga ges förutsättningar till inflytande i frågor som berör dem nu och i framtiden	15
Barn och ungas nyttjande av tobak och alkohol minimeras. Ingen ska använda narkotika	17

Inledning

Luppundersökningen 2011

För sjunde året i rad¹ har enkätundersökningen Lupp genomförts bland Ludvikas skolungdomar i grundskolans årskurs 8 (14 år) samt i gymnasiets årskurs 2 (17 år). Lupp står för *Lokal uppföljning av ungdomspolitiken* och är en enkätundersökning som den statliga Ungdomsstyrelsen erbjuder landets samtliga kommuner. Ludvika kommun har valt att årligen använda Lupp för att få veta hur ungdomarna har det och vad de tycker är viktigt.

Undersökningen genomfördes under v 42-45. Ungdomarna besvarade ett stort antal frågor rörande kategorierna: boende, fritid, skola, trygghet, hälsa, politik och framtid. Totalt har 470 ludvikaungdomar besvarat enkäten, 222 i årskurs 8 och 248 i gymnasiets årskurs 2. Detta motsvarar en svarsfrekvens på 90 procent bland åttorna och 55 procent bland gymnasiets åk 2. Resultatet kan anses vara representativt för åk 8 men mindre representativt för gymnasieungdomarna i åk 2, vilket läsaren bör var uppmärksam på.

Uppföljning av Ludvika kommuns övergripande mål

Kommunfullmäktige antog i november 2011 fyra övergripande mål för området barn och unga:

- Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt
- Ludvikas skolor är en av Sveriges bästa skolor 2020
- Barn och unga ges förutsättningar till inflytande i frågor som berör dem nu och i framtiden
- Barn och ungas nyttjande av tobak och alkohol minimeras. Ingen ska använda narkotika

Luppresultatet bidrar med bilder av graden av måluppfyllelse för dessa övergripande mål. Resultatet utgör på så sätt en del av kommunens beslutsunderlag vid planering inför framtiden.

¹ Luppapporeterna 2005-2010 finns på <http://www.ludvika.se/kommunpolitik/kvalitetskontrollochutveckling/uppfoljningavungdomspolitik.106.59ccce8b1321a8bd41080001330.html>

Resultat

Följande analys av luppresultatet 2011 är kopplad till kommunens övergripande mål. Innehållsligt överlappar de fyra övergripande målen varandra. Till exempel målet *Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt* innefattar även de tre andra målen, vilket blir tydligt om man utgår från Folkhälsoinstitutets² definition av faktorer som bidrar till en trygg och utvecklande uppväxt:

- Goda relationer mellan barn och föräldrar
- Tillgången till fritidsaktiviteter
- Fungerande skolgång
- Ingen användning av droger

Inledningsvis, under respektive målrubrik, presenteras de frågeområden från luppundersökningen som valts ut som underlag till uppföljningen av målen.

Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt

Frågeområden

- *Boende*: Hur bor du? Vem bor du med? Vilken är dina föräldrars nuvarande sysselsättning?
- *Fritid*: Hur mycket fritid har du? Hur mycket av det du är intresserad av finns att göra på fritiden? Är du aktiv i någon idrottsförening? Var träffar du dina vänner?
- *Trygghet*: Har något av följande hänt dig det senaste halvåret?
- *Hälsa*: Hur upplever du ditt hälsotillstånd? Känner du dig stressad?
- *Framtid*: Hur ser du på framtiden just nu?

Boende

Enligt Folkhälsoinstitutets forskning har barns relationer till sina föräldrar, stor betydelse för både den psykiska och fysiska hälsan under hela livet. Luppundersökningens frågor tar inte upp ungdomarnas relationer till sina föräldrar, utan ställer frågor om hur och var de bor samt föräldrarnas sysselsättning. Bilden av ungdomarnas boende har sett lika ut över tid. De flesta bor i villa eller i radhus. Det är vanligare i åttan (64 procent) än på gymnasiet (52 procent) att bo med båda sina föräldrar. Var fjärde (både i åttan och på gymnasiet) bor växelvis hos den ena eller den andra föräldern. Var tionde ungdom bor bara hos den ena föräldern. Var tionde har föräldrar (en eller båda) som inte är i arbete på grund av sjukskrivning, arbetslöshet eller förtidspension.

² Folkhälsoinstitutet www.fhi.se

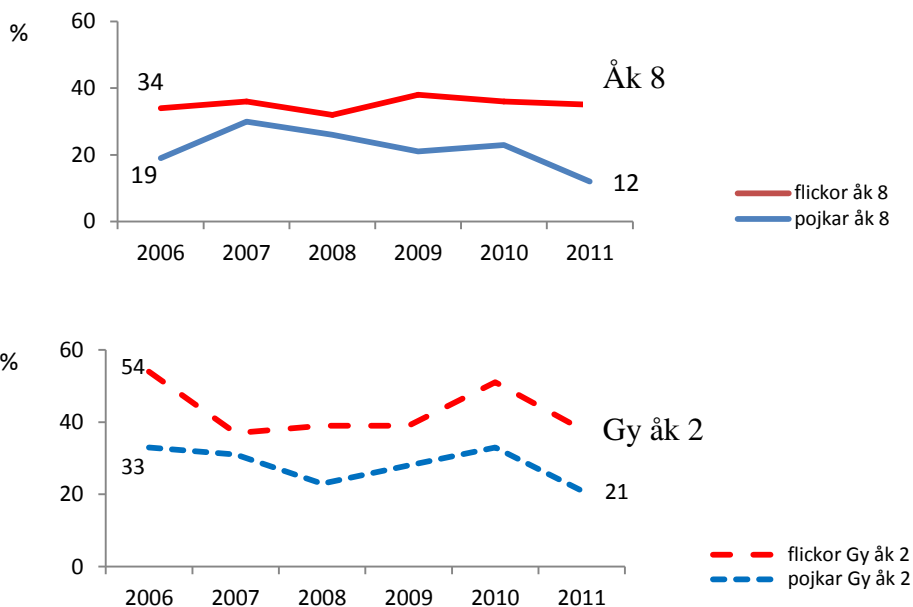
Fritid

Ungdomar väljer inte fritidsintressen slumpmässigt, utan valet utgår från olika ställningstaganden i fråga om livsstil, identitet och fritidsaktiviteter. De värderar umgänge med vänner på fritiden mycket högt och vänner har en stor betydelse för en ung människas identitetsskapande och frigörelse från föräldrarna. Umgänge med kamrater ingår som en del i flera andra aktiviteter, till exempel idrottsaktiviteter och kulturella aktiviteter (Ungdomsstyrelsen, 2003).

Professor Mats Trondman har funnit att fritid motverkar stress om unga upplever att det finns ett brett utbud av fritidsaktiviteter i området där de bor, samt om deras fritid är i balans, det vill säga om de har lagom mycket tid att ägna sig åt ett fritidsintresse. Trondman menar vidare att lokalsamhällets viktigaste uppgift är att erbjuda ett omfattande utbud av aktiviteter som lockar unga. En förutsättning är att verksamheterna är öppna för så många olika kategorier av individer som möjligt. Ur ett tillgänglighets- och miljöperspektiv och för att främja fysisk aktivitet måste det finnas säkra gång- och cykelvägar, alternativt tillgänglig kollektivtrafik, till platser som många ungdomar besöker (Trondman, 2008).

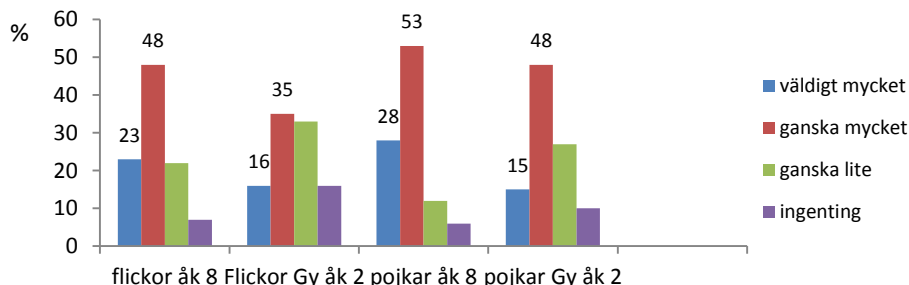
- *Pojkar är mest nöjda med sin fritid både vad det gäller tid och innehåll.*

Hur mycket fritid har du? (för lite)

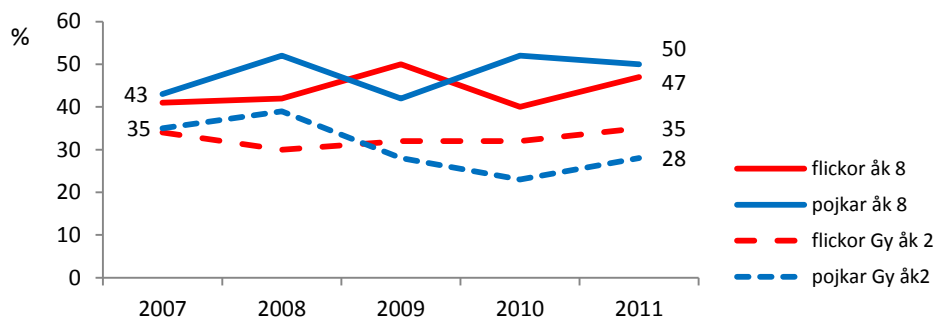
Nästan två av fem flickor både i åttan och på gymnasiet tycker att de har för lite fritid. Över tid har flickornas upplevelse av för lite fritid varierat, men hela tiden varit starkare än pojkarnas.

Hur mycket av det du är intresserad av finns att göra på fritiden

Ungefär tre av fyra ungdomar i åttan är nöjda med utbudet av fritidssysselsättningar utifrån vad de är intresserade av. Minst nöjda är gymnasieflickorna och efterfrågar större utbud av dans, musik och olika kurser t ex fotografering.

Är du aktiv i någon idrottsförening?(ja)

Hälften av åttorna uppger att de är aktiva i en idrottsförening. Bland gymnasiepojkarna har andelen sjunkit de tre senaste åren, och knappt var tredje uppger sig vara aktiv idrottare i någon förening. Pojkarna önskar ett ökat utbud av olika idrotter.

- Flickor föredrar att umgås på café, medan pojkar oftast träffas utomhus eller i idrottshallen.

Var träffar du dina kompisar?

Av enkäten framkommer att ungdomarna oftast träffas hemma hos varandra. Över tid har det visat sig att hälften av flickorna, både i åttan och på gymnasiet, gärna umgås med sina vänner på café. Flickorna tycker också att det saknas mötesplatser att "vara på", ställen som är öppna på kvällarna. Bara var tionde pojke, både i åttan och på gymnasiet, använder cafét som

mötesplats. Istället träffar var tredje pojke sina kompisar utomhus eller i idrottshallen.

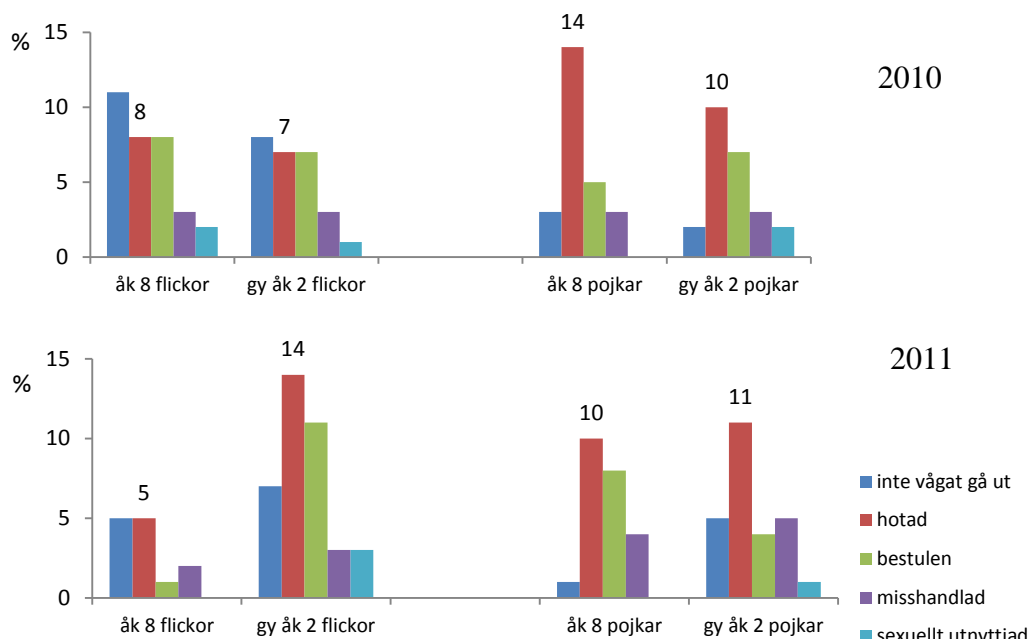
Fritidsgårdar som träffpunkt utnyttjas främst av åttans ungdomar. 2009 stängdes ett antal av kommunens fritidsgårdar. Det året och året därefter angav inte någon gymnasieungdom att de besökte fritidsgårdar. 2011 besöks fritidsgårdarna av en något mindre andel gymnasieungdomar än innan stängningen av gårdarna. Ungdomar som bor utanför centrala Ludvika framför önskemål om ställen att träffas på, på eftermiddagar och kvällar.

Trygghet

Brottsförebyggande rådets (BRÅ) nationella trygghetsundersökning visar att män i åldersgruppen 16–24 år känner sig mest trygga, samtidigt som det är de som oftast utsätts för våld och hot om våld. Detta inträffar oftast på allmän plats, eller ”utomhus” (jmf pojkars mötesplatser ovan). Hot och misshandel mot kvinnor sker oftare i hemmet, i skolan eller på arbetet. Mer än en fjärdedel av kvinnorna vittnar om att de känner sig otrygga när de går ut ensamma en sen kväll i sitt bostadsområde. Genus betydelse måste synliggöras i en jämställd stadsplanering med tillgång till allmänna kommunikationer och säkerhet (NTU 2010).

- *Ökad trygghet framför allt bland åttans flickor. För flickor på gymnasiet är bilden den omvända.*

Har något av följande hänt dig det senaste halvåret?

För första gången, i jämförelse med tidigare års luppundersökningar, visar årets resultat på en ökad trygghet framför allt bland åttans flickor, där andelen med negativa erfarenheter har minskat inom samtliga kategorier. För flickorna i gymnasiets åk 2 syns däremot en ökad andel som upplever otrygghet. Särskilt har andelen med erfarenheter av att ha blivit bestulna och av hot ökat. Även bland pojkarna, både i åttan och i gymnasiet, är det en hög andel som upplevt hot.

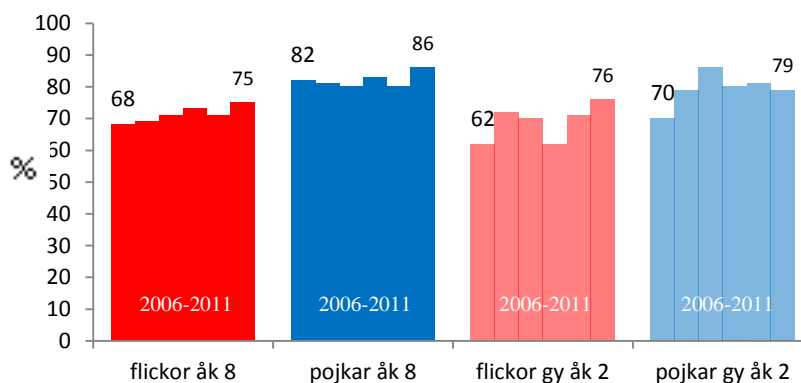
Hälsa

Enligt Folkhälsoinstitutet hör svenska barn under 15 år till de bäst gynnade i världen, hälsomässigt sett, och utvecklingen i denna åldersgrupp har varit positiv under de senaste 20 åren. Bilden är dock en annan om man ser till svenska ungdomar i åldrarna 15–24 år. Inom den åldersgruppen har fått den psykiska hälsan försämrats markant. Det finns flera undersökningar som visar att vissa symtom har fördubblats eller ökat ännu mer, t.ex. oro, ångest, nedstämdhet och sömnsvårigheter. Denna ökning gäller också sjukhusvård för behandling av depression eller självskadande beteende. Ökningen är särskilt tydlig från mitten av 1990-talet och framåt. Bland unga män i åldern 16–24 år har även dödligheten ökat.

Det viktigaste för barns och ungas hälsa är att skapa miljöer som främjar deras utveckling i hemmet, i förskolan och i skolan samt att arbeta för att fler elever ska klara grundskolan och gymnasiet. Ungdomars övergång till arbete och självförsörjning måste underlättas (Folkhälsopolitisk rapport 2010).

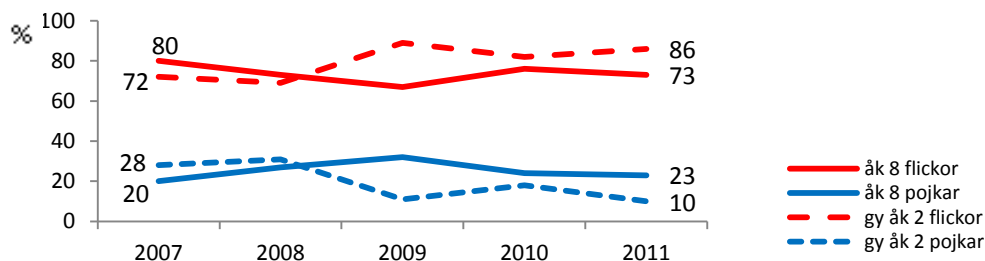
- *Måendet har förbättrats för ludvikaungdomarna. Pojkar mår bättre än flickor.*

Hur upplever du ditt allmänna hälsotillstånd just nu? (mycket bra, bra)

Ovanstående diagram visar det upplevda hälsotillståndet bland ludvikaungdomarna under perioden 2006-2011. För samtliga grupper har måendet förbättrats, men pojkarna har under hela perioden mått bättre än flickorna. Medelvärdet över tid är lägst för gymnasieflickorna.

Hur ofta känner du dig stressad? (varje dag)

Skillnaden är markant stor mellan gymnasiepojkarnas och gymnasieflickors upplevelse av daglig stress. Över tid har andelen gymnasiepojkar som upplever daglig stress minskat medan den har ökat bland flickorna. Även i åttan är skillnaden stor mellan pojkars och flickors känsla av stress, men upplevelsen av stress har ökat något bland åttans pojkar och minskat något bland flickorna i åttan.

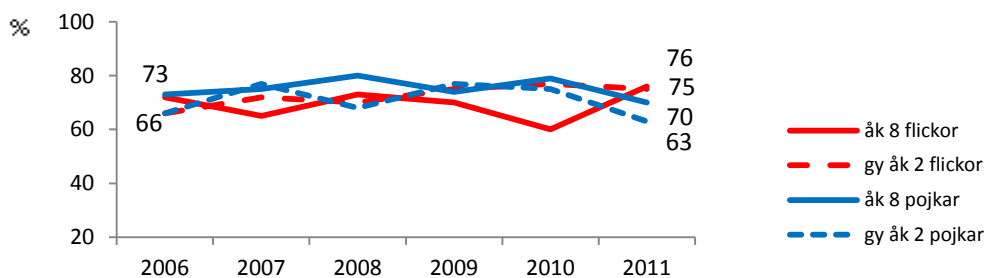
Framtidstro

Enligt rapporten *Min bild av drömsamhället* (Kairos Future 2010) ser 73 procent av 15- 19-åringarna ljusst på sin egen framtid. Fungerande familjeförhållanden, upplevelsen av en bra skola och socialt sammanhang skapar framtidstro. Fungerar inte familjen är det skolorna som är viktigast, och fungerar det inte skolan, är det viktigt att vara medlem i en förening, särskilt en idrottsförening. Egen arbetslöshet och att ha arbetslösa föräldrar har en negativ inverkan på framtidsbilden.

Det tycks vara lättare att finna sina likar och få utrymme att förverkliga sina drömmar i större städers mångfald. I storstäderna är det hela 65 procent som känner att de hör hemma där de bor men i mindre samhällen med under 3000 invånare och tätorter med upp till 10 000 invånare är det inte ens hälften av de unga (46 procent) som känner att de hör hemma där de bor (Kairos Future 2010).

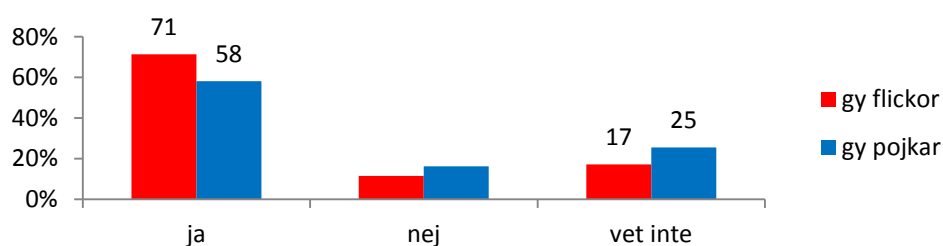
- De flesta ungdomarna hyser tillförsikt inför framtiden, särskilt flickorna. Var tredje ungdom hoppas få jobb i Ludvika, vilket är den högsta andelen hittills.

Hur ser du allmänt på din framtid just nu? (mycket - ganska positivt)

Ungdomars framtidstro har varierat från årskull till årskull, men medelvärdet över tid 2006-2011, visar att pojkarna i åttan varit mest optimistiska och att åttans flickor varit minst optimistiska. 2011 är det åttans flickor och gymnasieflickorna som har mest positiv syn på framtiden. Gymnasiepojkarnas optimism inför framtiden har minskat de tre senaste åren och visar ett relativt lågt värde, det lägsta över tid.

Tror du att du kommer att flytta från kommunen?

Fler gymnasieflickor än pojkar tror att de kommer att flytta från kommunen, helst till någon storstad. Var fjärde pojke känner sig osäker i frågan.

Mer än var tredje ungdom tror att de kommer att flytta för att studera på universitet eller högskola i Sverige eller utomlands. Andelen pojkar som vill studera vidare efter gymnasiet har ökat något. En större andel ungdomar än tidigare år, tror att det finns möjligheter att få jobb på hemmaplan (var tredje) direkt efter gymnasiet.

Ludvikas skolor är en av Sveriges bästa skolor 2020

Frågeområden

Luppundersökningen ställer frågor kring skolans s k mjuka värden som rör stämning, delaktighet och möjligheten till stöd och hjälp.

- *Skola:* Hur tycker du att det är på din skola? Vad tycker du om dessa saker på din skola? Vad vill du som elev vara med att bestämma om? Vad får du som elev vara med och bestämma om?

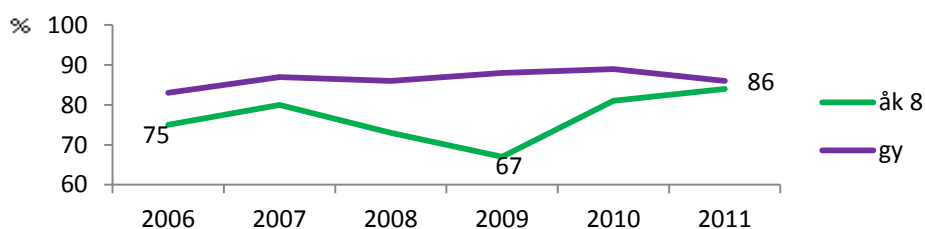
Skola

Forskning visar att skolan är viktig för att elever ska lyckas senare i livet. Elever som av olika skäl inte fullföljer sin utbildning riskerar att hamna i ett utanförskap. Vad kännetecknar då en bra skola? Verksamheten i en bra skola uppvisar både goda elevresultat (t ex betyg) och god stämning, där förekomsten av mobbning och kränkningar är låg och där det råder en förtroendefull relation mellan de vuxna och ungdomarna.

Enligt en stor forskningsöversikt över vad som påverkar elevers studieresultat (Hattie 2008) framkommer att ”utbildning av yppersta kvalitet” handlar om skolans/lärares förmåga att göra lärandet synligt för eleverna. I det ingår förmågan att klargöra mål och kriterier, upplägg och bedömning. Inte minst viktigt är återkoppling och tydliga framstegsbeskrivningar där lärare och elev får en gemensam målbild av lärandet. Andra viktiga faktorer som bidrar till att engagera eleverna i undervisningsprocessen är elevernas möjligheter till inflytande över lärandet samt känslan av sammanhang och tillhörighet.

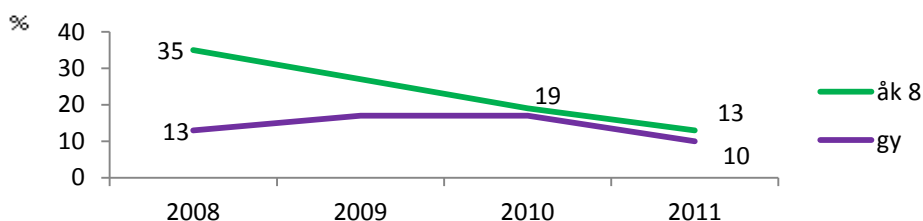
- *Stämningen har förbättrats betydligt i åk 8, med minskad mobbning och färre kränkningar*

Vad tycker du om stämningen på din skola? (mycket bra, bra)

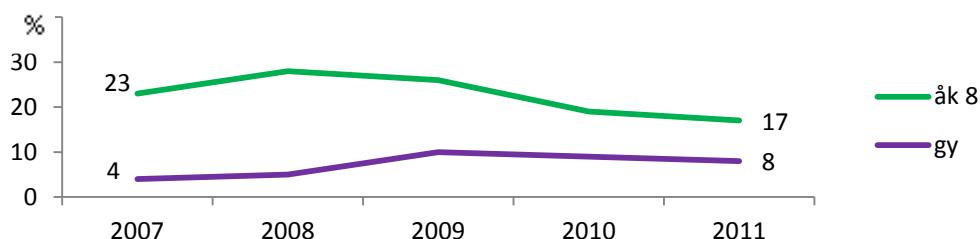
De två senaste luppundersökningarna visar att stämningen förbättrats i åttan. Nio av tio upplever en mycket bra eller bra stämning, både i åttan och på gymnasiet. Tre av fyra, både i åttan och på gymnasiet, uppger också att de tycker att elever och lärare möter varandra med respekt.

Upplever du att främlingsfientlighet är ett problem på din skola?(ja)

I tidigare luppundersökningar har åttornas och gymnasieelevernas upplevelse av främlingsfientliga stämningar på skolan legat högre än i många andra luppkommuner. Framför allt i åttan, har minskning av sådana stämningar blivit tydlig över tid.

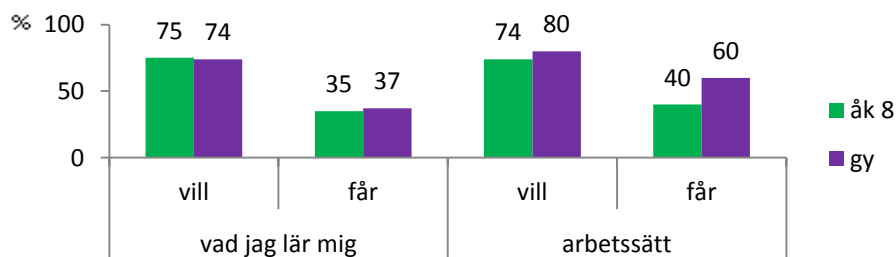
Upplever du att mobbning är ett problem på din skola?(ja)

Även åttornas upplevelse av att mobbning är ett problem på skolan har minskat. Dock upplevs problemet som större i åttan än på gymnasiet och har så varit över tid. På frågan om de själva utsatts för mobbning eller ut-frysning det senaste halvåret svarar knappt var tionde på gymnasiet ”ja”, på frågan och en något större andel (14 procent) i åttan. Det är via sms, på raster, i klassrummet eller ute på stan som mobbningen oftast förekommer.

- *Eleverna vill ha ett större inflytande över arbetsätt och vad de lär sig än vad de i praktiken får.*
- *Över tid har var tionde elev haft ett större behov av hjälp än de menar att skolan kunnat ge.*

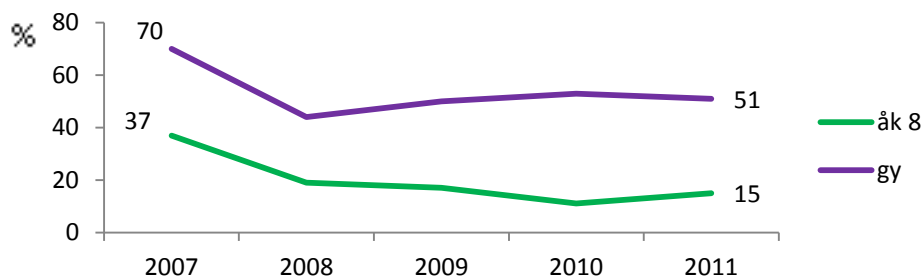
Vill och får du vara med och bestämma om hur du lär dig? (väldigt mycket, ganska mycket)

Ungdomarnas inflytande över lärandeprocessen är en viktig del för att skapa engagemang kring lärandet och skolarbetet; d v s för att göra lärandet synligt. Ovanstående diagram visar att eleverna, både i åttan och på gymnasiet, vill ha ett större inflytande över arbetsätt och vad de lär sig än vad de i praktiken får.

I samtliga luppundersökningar 2005-2011 har i snitt var tionde, både i åttan och på gymnasiet, haft ett större behov av hjälp än de menar att skolan kunnat ge. Framförallt är det flickor som ger uttryck för att möjligheten till extra stöd och hjälp är dåligt eller mycket dåligt.

Vad tycker du om skolmaten? (mycket bra, ganska bra)

Drygt tre av fem, både i åttan och på gymnasiet, är nöjda med sin skolmiljö i stort. Däremot uppskattas skolmaten av betydligt färre, framförallt i åttan.

Barn och unga ges förutsättningar till inflytande i frågor som berör dem nu och i framtiden

Frågeområden

- *Skola:* Tycker du att elevrådet tas på allvar och lyssnas på av personalen i skolan?
- *Politik:* Hur intresserad är du av politik? Hur intresserad är du av samhällsfrågor? Varför vill du inte vara med och påverka? Skulle du vilja träffa beslutsfattare i din kommun? Om du var politiker, vad är viktigast att satsa på i din kommun?

Demokratiska värderingar präglar svenska ungdomar enligt 2009 års ICCS-undersökning³. Ungdomars förtroende för den svenska demokratin har ökat över tid. 1999 svarade 36 procent att de hade stort eller ganska stort förtroende för de politiska partierna. 2009 är siffran uppe i 55 procent. Ungas uppslutning till demokratins idéer kan inte tas för given; många ungdomar brottas med främlingsfientlighet, låg politisk självtilltro och utanförskap⁴.

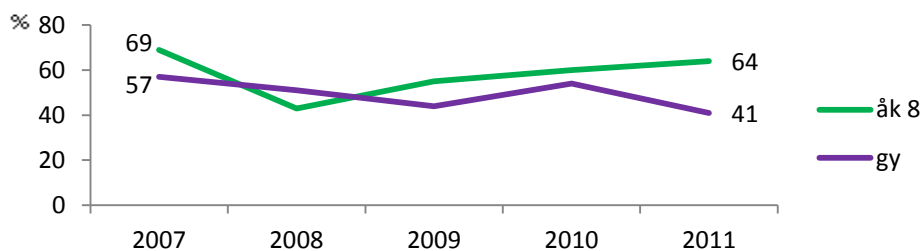
Ungdomsstyrelsens rapport från 2009, *Lika olika som lika*, visar att det finns en stor efterfrågan bland kommunerna på att finna lämpliga metoder för att kunna organisera och strukturera ungas delaktighet och inflytande. Det gäller såväl att hitta sätt att få genomslag i beslutsfattandet och att nå olika ungdomsgrupper, som att få igång givande samtal mellan politiker och unga (Ungdomsstyrelsen 2009).

³ ICCS (International Civic and Citizenship Education Study) där man undersöker kunskaper och attityder hos unga. För Sveriges del omfattar studierna, som har utförts med 10 års mellanrum (1999 och 2009), över 12 000 15- och 16-åringars svar på hundratals kunskaps- och attitydfrågor relaterade till demokrati.

⁴ <http://www.dn.se/debatt/unga-svenskars-stod-for-demokrati-ar-grundmurat>

- *Ungdomarna i åttan upplever i större omfattning än gymnasieungdomarna, att de vuxna bryr sig i elevrådets synpunkter.*

Tycker du att elevrådet tas på allvar och lyssnas på av personalen i skolan?
(stämmer mycket bra, ganska bra)

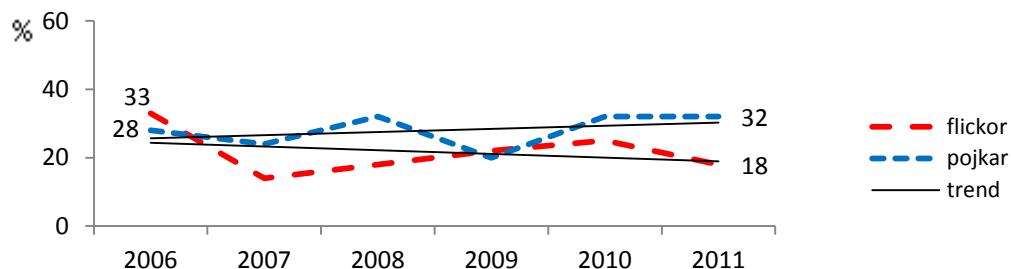

Grundvalen i styrdokumenterna för grundskolan respektive gymnasieskolan är att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar. En del i den formella, demokratiska fostran är elevrådet. Ett väl fungerande elevråd tas på allvar av de vuxna på skolan. Ungdomarna i åttan har större tilltro till de vuxnas syn på elevrådet än gymnasieungdomarna.

(I det följande redovisas endast gymnasieungdomarnas svar kring politik).

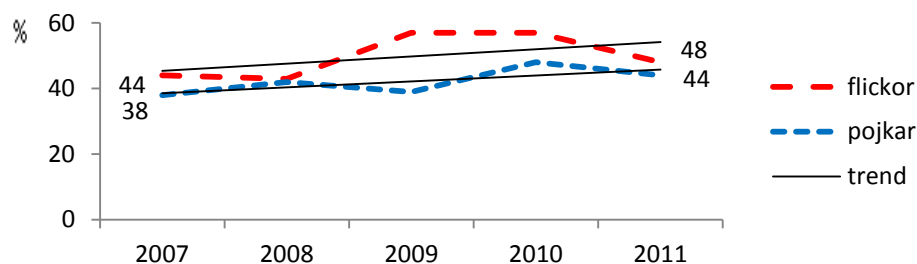
- *Andelen ungdomar med intresse för samhällsfrågor är större än andelen politiskt intresserade*
- *Pojkar har ett större intresse för politik, flickor för samhällsfrågor*
- *En ökande andel menar att deras synpunkter inte spelar någon roll*
- *Endast var fjärde ser en mening med att träffa beslutsfattare i kommunen*

Hur intresserad är du av politik?(mycket, ganska mycket)

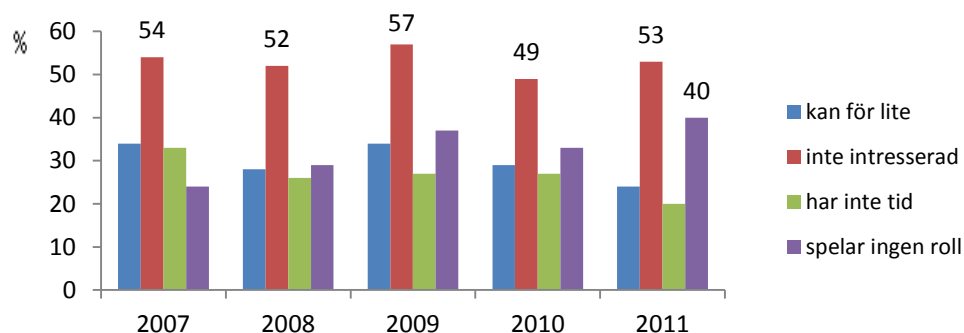
Gymnasiepojkar intresse för politik är större än flickornas och visar över tid en svag ökning, medan det bland flickorna är en nedåtgående trend.

Hur intresserad är du av samhällsfrågor? (mycket, ganska mycket)

Intresset för samhällsfrågor är högre än intresset för politik bland båda könen, men särskilt bland flickorna. Intresset visar över tid på en svag uppgång.

Varför vill du inte påverka?

På frågan varför de inte vill vara med och påverka i politiska frågor svarar hälften att de inte är intresserade. Över tid har andelen ökat, som tycker att ”det inte spelar någon roll, ingen lyssnar”. Tre av fyra ser ingen mening med att träffa beslutsfattare i kommunen.

På frågan vad ungdomarna själva tycker är viktigt att satsa på i kommunen, har de områden som prioriteras i stort sett varit desamma över tid, även om deras inbördes ordning varierat: arbete mot kriminalitet, sjukvård, skola, bostäder och jobb för unga och lika lön.

Barn och ungas nyttjande av tobak och alkohol minimeras. Ingen ska använda narkotika

Frågeområden

- *Hälsa:* Hur ofta brukar du: röka, snusa, dricka folköl, starköl, vin, sprit? Får du dricka alkohol för dina föräldrar? Hur får du vanligen tag i alkohol? Hur ofta har du använt narkotika?

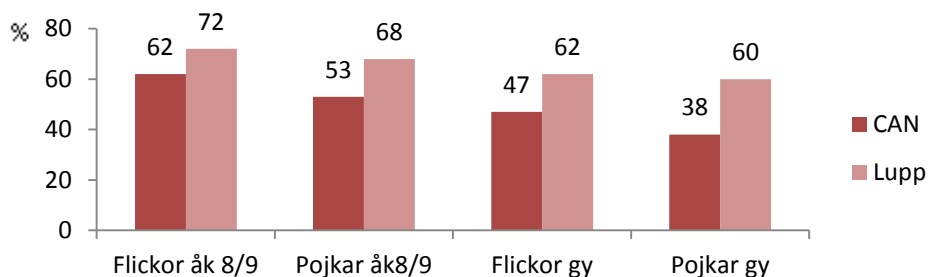
Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) har varje år sedan 1971 undersökt skolelevs drogvanor i grundskolans åk 9 och gymnasiet åk 2. Det samlade materialet visar på trender där både tobak och alkoholanvändandet minskat över tid. Användningen av narkotika har ökat något, främst bland pojkar.

Resultatet av CAN:s senaste undersökning (2011) används i det följande som jämförelse för att få en uppfattning om luppresultatets relevans när det gäller ludvikaungdomarnas användning av tobak och alkohol.

- *Det är en större andel ludvikaungdomar som inte använder tobak. De som är dagliga tobakskonsumenter utgör däremot en större andel än i CAN-undersökningen.*

Luppfråga: Hur ofta röker/snusar du? (aldrig)

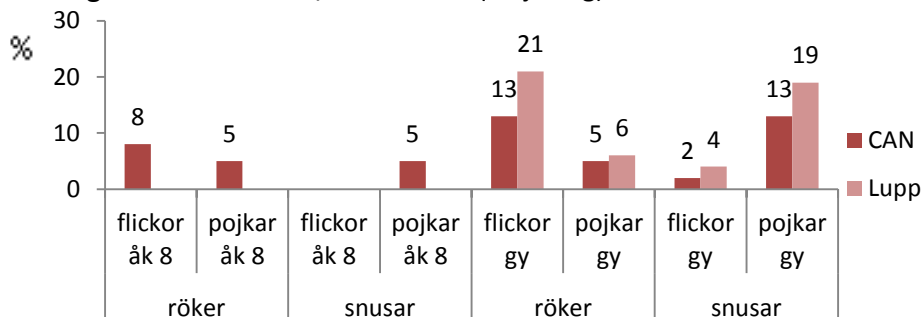
CAN-fråga: Hur ofta röker/snusar du? (röker/snusar inte)

Ovanstående diagram visar andelen som varken röker eller snusar. Andelen ludvikaungdomar som *inte* röker eller snusar är större än i CAN-undersökningen.

Luppfråga: Hur ofta röker/snusar du? (varje dag)

CAN-fråga: Hur ofta röker/snusar du? (varje dag)

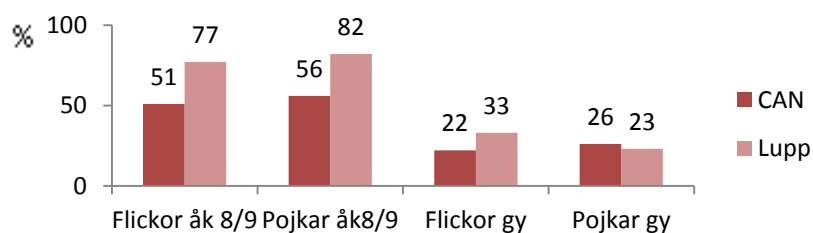
Både CAN- och lupp-undersökningarna visar att flickor, framför allt i gymnasiet, röker dagligen i större utsträckning än pojkar. Motsvarande bild gäller för gymnasiepojkar när det gäller daglig snusanvändning. Luppundersökningen visar att andelen gymnasieungdomar i Ludvika som dagligen använder tobak är högre än CAN-undersökningens resultat. Däremot visar

Luppundersökningen att tobaksanvändningen i åttan är den hittills lägsta; ingen i åttan uppger att de är dagliganvändare av tobak.

- Det är en större andel ludvikaungdomar som inte dricker alkohol
- De gymnasieungdomar i Ludvika som dricker alkohol en eller flera gånger i månaden utgör en större andel än gymnasieungdomarna i CAN- undersökningen

Luppfråga: Hur ofta dricker du alkohol? (aldrig)

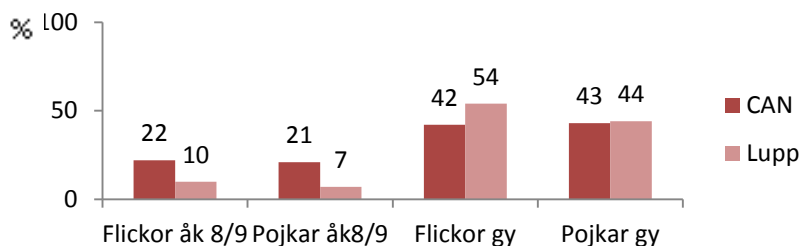
CAN-fråga: Hur ofta dricker du alkohol? (dricker ej)

I jämförelse med CAN-undersökningen är det en större andel ludvikaungdomar som uppger att de *inte* dricker alkohol, undantaget gymnasiepojkarna.

Luppfråga: Hur ofta dricker du alkohol? (en eller flera gånger i månaden)

CAN-fråga: Hur ofta dricker du alkohol? (en eller flera gånger i månaden)

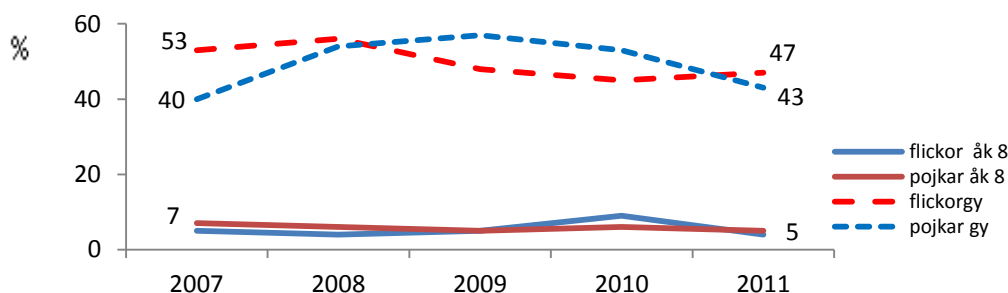

Enligt CAN-undersökningen dricker de flesta ungdomar inte för att det smakar gott utan för att bli fulla och tjejer dricker sig berusade i högre utsträckning än killarna. Ludvikaflickor på gymnasiet utgör den största andelen bland de som dricker alkohol en eller flera gånger i månaden. I åttan dricker ludvikaungdomarna i mindre utsträckning än niorna i CAN- undersökningen.

Vanligtvis får ungdomarna tillgång till alkohol genom kompisar, kompisars syskon eller någon annan över 18 år som köper ut. Var tionde får alkoholen av sina föräldrar. (Var femte anger ”på annat sätt”, vilket kanske betyder från nätet?)

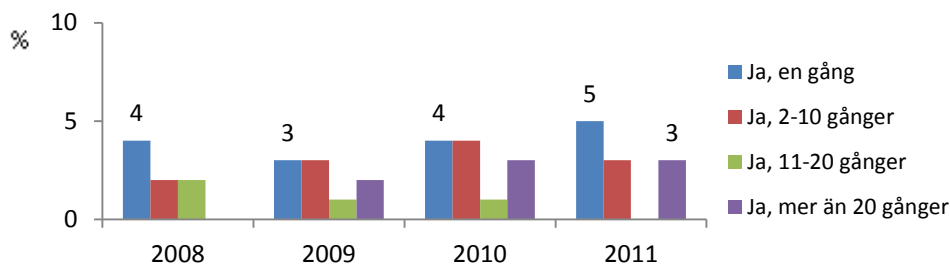
- Enligt ungdomarna, har gymnasieföräldrar en mer tillåtande attityd till sina ungdomars alkoholbruk än föräldrar i åk 8.
- Var tredje ungdom, vet ej var deras föräldrar står i frågan

Får du dricka för dina föräldrar? (ja)

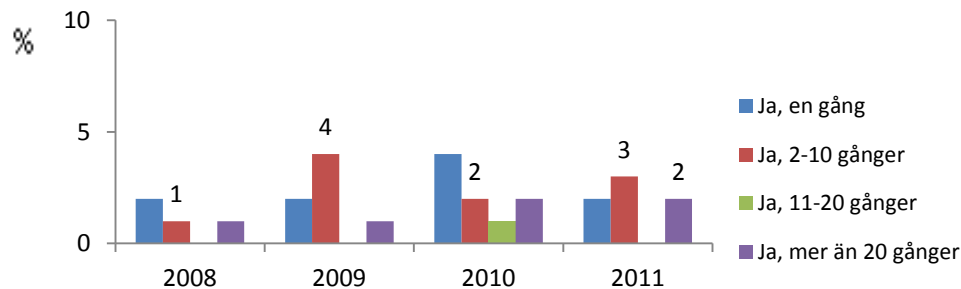
Föräldrars tillåtande attityd till sina ungdomars alkoholbruk ökar markant från åk 8 till gymnasiet. Varannan gymnasieflicka och två av fem gymnasiepojkar tror sig veta att de får dricka för sina föräldrar. En relativt stor grupp, var tredje, vet ej var deras föräldrar står i frågan.

Har du använt hasch eller marijuana?

I Ludvika är det en liten grupp ungdomar främst på gymnasiet som uppger att de använt något narkotiskt preparat. Luppundersökningens frågor ger inte någon ytterligare fördjupad bild av narkotikaanvändandet

Har du använt någon annan narkotika?

Litteraturförteckning

Brottsförebyggande rådet BRÅ (2010) *Nationella trygghetsundersökningen NTU 2010; Rapport 2011:1 Om utsatthet, trygghet och förtroende*

Folkhälsoinstitutet (2010) *Kunskapsunderlag för Folkhälsopolitisk rapport 2010; Barns och ungas hälsa*

Folkhälsoinstitutet (2010) *Kunskapsunderlag Folkhälsopolitisk rapport 2010 Barns och ungas uppväxtvillkor*

Hattie, J. (2008) *Visible Learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Routledge: Oxon, UK.

Trondman, M (2008) *Att förstå utsatthet: en studie om utsatthetens villkor, erfaren utsatthet och fritid i ungas liv*. Studentlitteratur.

Ungdomsstyrelsen (2011) *Ung idag 2011, en beskrivning av ungas villkor Ungdomsstyrelsens skrifter 2011:3*

Internetadresser (2012-03-01)

<http://www.dn.se/debatt/unga-svenskars-stod-for-demokrati-ar-grundmurat>

<http://www.fhi.se/Handbocker/Tonarsparloren/Fakta/Hur-mycket-dricker-tonaringar/>

<http://www.can.se/sv/Rapporter/Skolelevers-drogvanor-2011/>